

«Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί (2017) - Πρόνοιες σχετικές με την Πρόληψη και Διαχείριση της Βίας και Παραβατικότητας»

Μάρτιος 2025

Ελένη Παπαστεφάνου (ΕΜΕ ΥΣΕΑ)

Ανδρέας Γεωργούδης (ΕΜΤΕΕΚ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμοί (2017) και οι Ενοποιημένοι Κανονισμοί (2023)

- ▶ **Σκοπός εισαγωγής των Κανονισμών:**
- ▶ Να καλλιεργηθεί στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης ένα ανθρώπινο και δημοκρατικό περιβάλλον, που θα προάγει:
 - ▶ τον αλληλοσεβασμό,
 - ▶ την αυτοπειθαρχία,
 - ▶ την ενδυνάμωση της υπευθυνότητας του παιδιού, καθώς και
 - ▶ την ενίσχυση της παρουσίας των εκπροσώπων των παιδιών και των γονιών στη λήψη αποφάσεων.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Αριθμός 4999	Παρασκευή, 24 Φεβρουαρίου 2017	371
--------------	--------------------------------	-----

Αριθμός 60

Ο ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ,
ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 3 (2) ΚΑΙ 4 ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΤΩΝ
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΝΟΜΟΥ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

Κανονισμός

ΜΕΡΟΣ Ι

1.

Συνοπτικός τίτλος.

Μέρος II

Άρθρο 3: Αρχές που διέπουν την ερμηνεία και εφαρμογή των Κανονισμών (1)

- ▶ 3. (1) Οποιοδήποτε πρόσωπο ή/και δημόσια αρχή εμπλέκεται στην ερμηνεία και εφαρμογή των παρόντων Κανονισμών έχει υποχρέωση, να ερμηνεύει και να εφαρμόζει τις διατάξεις του-
- ▶ (α) χωρίς καμία διάκριση στη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις του παιδιού ή των γονέων ή κηδεμόνων του ή την υπηκοότητα, εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσιακή κατάσταση, την ανικανότητα, τη γέννηση, το σεξουαλικό προσανατολισμό ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση.
- ▶ 3. (4) Οποιοδήποτε πρόσωπο ή/και δημόσια αρχή, εμπλέκεται στην ερμηνεία και εφαρμογή των παρόντων Κανονισμών, έχει υποχρέωση:
- ▶ -να προστατεύει την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του παιδιού,
- ▶ -καθώς επίσης και τα δεδομένα προσωπικού του χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Νόμου και
- ▶ -να διασφαλίζει ότι παρέχεται η ελάχιστη δυνατή πρόσβαση σε όλα τα ηχογραφημένα ή βιντεοσκοπημένα υλικά ή έγγραφα που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα παιδιού.

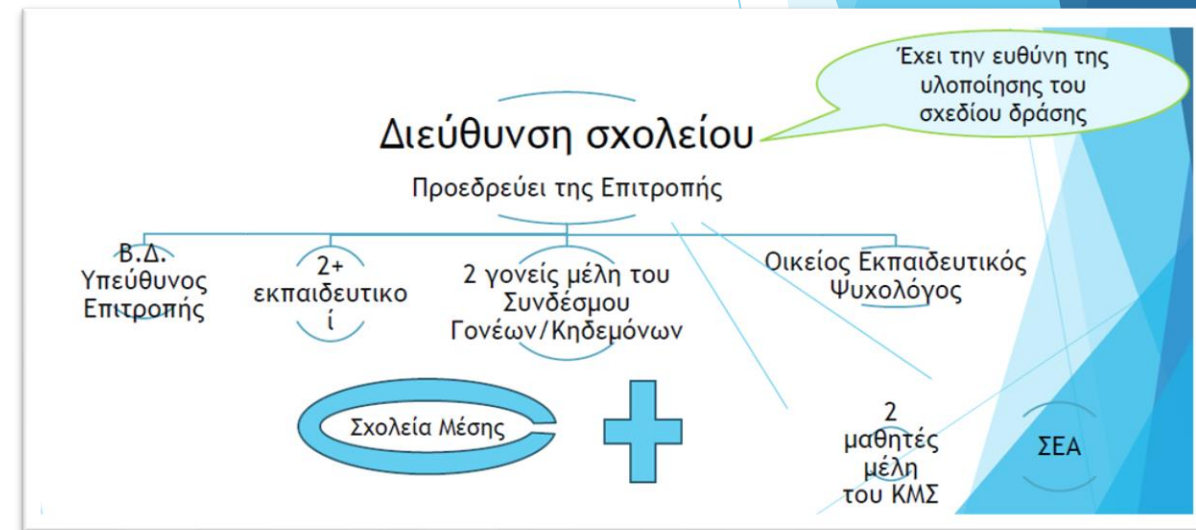
Άρθρο 4: Γενικές αρχές λειτουργίας των δημοσίων σχολείων Μέσης Επαίδευσης (1)

- ▶ 4. (1)(α) Ο μαθητής έχει δικαίωμα στην ελεύθερη έκφραση της γνώμης ή των απόψεών του μέσα στο σχολείο, όταν αυτές διατυπώνονται με τρόπο που να μην προσβάλλουν την υπόληψη ή την προσωπικότητα των άλλων.

Άρθρο 4: Γενικές αρχές λειτουργίας των δημοσίων σχολείων Μέσης Επαίδευσης(2)

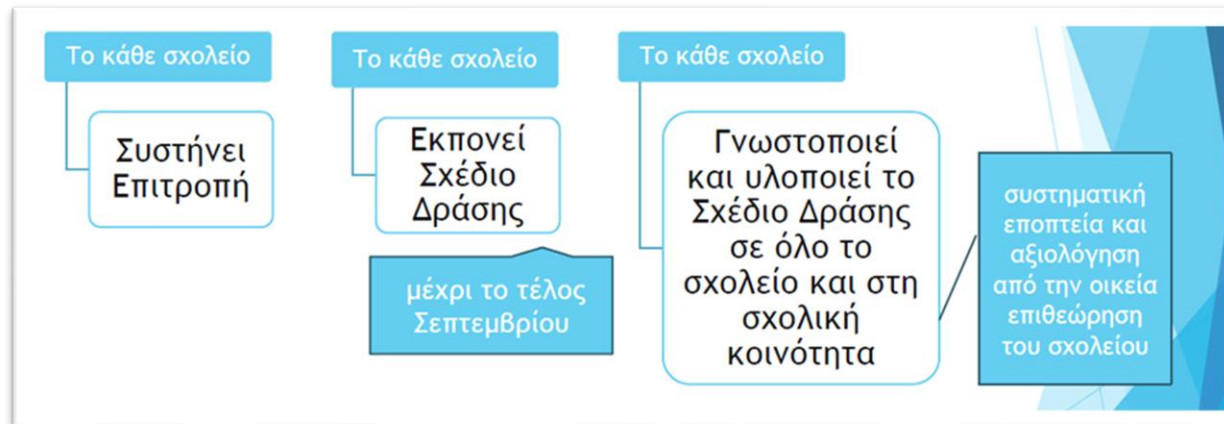
4. (4)Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας (1)

- ▶ Κάθε σχολείο συστήνει **Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας**, η οποία εκπονεί σχέδιο δράσης μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου, το οποίο στοχεύει:
- ▶ στην **πρόληψη** της αντικοινωνικής συμπεριφοράς και παραβατικής συμπεριφοράς,
- ▶ στη **βελτίωση** και στην προαγωγή της σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας των μαθητών.

(2)

- ▶ Το Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας και Παραβατικότητας στα Σχολεία (ΠΑΒΠ) πρέπει να είναι έτοιμο μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου και πρέπει να κοινοποιείται σε όλη τη σχολική κοινότητα.
- ▶ Το Σχέδιο Δράσης ΠΑΒΠ μπορεί να αποτελεί μέρος του γενικότερου Σχεδίου Βελτίωσης της Σχολικής Μονάδας το οποίο έχει εισαχθεί πρόσφατα στο εκπαιδευτικό μας σύστημα.
- ▶ Τη συστηματική εποπτεία της υλοποίησης του σχεδίου και την αξιολόγησή του αναλαμβάνει ο Επιθεωρητής/Επιθεωρήτρια του σχολείου.
- ▶ Στην Επιτροπή λαμβάνουν μέρος εκπρόσωποι των γονέων/ κηδεμόνων και ο/η οικείος/οικεία Εκπαιδευτική Ψυχολόγος.
- ▶ Στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης συμμετέχουν και εκπρόσωποι των μαθητών/ μαθητριών.

Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας (3)

- ▶ Η Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας συνεργάζεται και συμμετέχει σε πολυθεματικές επιτροπές μαζί με άλλες υπηρεσίες του ΥΠΑΝ:
 - ▶ Επαρχιακό ΠΛΕ ή/και ΓΕ ΔΜΤΕΕΚ,
 - ▶ Συντονιστική Επιτροπή Αγωγής, Υγείας και Πρόληψης (ΕΑΥΠ),
 - ▶ Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης,
 - ▶ Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής,
 - ▶ Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, και
 - ▶ Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
 - ▶ Καθώς και άλλες υπηρεσίες της Δημοκρατίας (Υπηρεσία Κοινωνικής Ευημερίας και Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων του Υπουργείου Υγείας).
- ▶ Το σχολείο λαμβάνει όλα τα κατάλληλα διοικητικά και παιδαγωγικά μέτρα, προκειμένου να προστατεύει τους μαθητές από οποιαδήποτε μορφή βίας, κακοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής, προσβολής, εκμετάλλευσης ή έλλειψης φροντίδας.

Δημιουργία Επιτροπής και Καταρτισμός Σχεδίου Δράσης για την Αγωγή Υγείας και Πρόληψη της Παραβατικότητας (Εγκύκλιος 30/08/2016)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Αρ. Φακ.: 21.1.03
Αρ. τηλ.: 22809527

30 Αυγούστου 2016

Διευθυντές/ Διευθύντριες
Σχολείων Δημοτικής,
Μέσης και Μέσης Τεχνικής
και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

**Θέμα: Δημιουργία Επιτροπής και Καταρτισμός Σχεδίου Δράσης
για την Αγωγή Υγείας και Πρόληψη της Παραβατικότητας**

Σε σχέση με πιο πάνω θέμα, σας υπενθυμίζουμε την ανάγκη σύστασης Επιτροπής

- ▶ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Νέο Έντυπο Σχεδίου Δράσης, το ίδιο με το Ενιαίο Σχέδιο Βελτίωσης Σχ. Μονάδας.
- ▶ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Καλές Πρακτικές Πρόληψης
- ▶ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Αξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης

Σχολική χρονιά 2024-2025

Σχολείο: Βαθμίδα:

Διευθυντής/Διευθύντρια:

Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης Σχολικής Μονάδας:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Σχέδιο δράσης για				Όραμα	
ΣΤΟΧΟΙ Τι θέλουμε να πετύχουμε	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Τι πρέπει να κάνουμε για να πετύχουμε το στόχο μας;	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ Ποιος αναλαμβάνει τι; Συντονισμός	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Πότε;	ΠΟΡΟΙ • Προσωπικό • Χρήματα • Μέσα-Υλικά • Χρόνος • Άλλοι	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Κριτήρια και μέσα/τρόποι αξιολόγησης
1.					
2.					

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η ανάπτυξη θετικού σχολικού κλίματος θεωρείται ένας σημαντικός παράγοντας στη διαδικασία αντιμετώπισης της παραβατικότητας στον σχολικό χώρο. Ενδεικτικά τα χαρακτηριστικά του θετικού και υγιούς σχολικού κλίματος:

Δημιουργία Επιτροπής και Καταρτισμός Σχεδίου Δράσης για την Αγωγή Υγείας και Πρόληψη της Παραβατικότητας (Εγκύκλιος 30/08/2016)

- ▶ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Νέο Έντυπο Σχεδίου Δράσης, το ίδιο με το Ενιαίο Σχέδιο Βελτίωσης Σχ. Μονάδας.
- ▶ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Καλές Πρακτικές Πρόληψης
 - ▶ Δημιουργική απασχόληση μαθητών (8 παραδείγματα)
 - ▶ Αξιοποίηση εκπαιδευτικών του σχολείου
 - ▶ Προγράμματα Αγωγής Υγείας
 - ▶ Ενεργός εμπλοκή των μαθητών στη ζωή του σχολείου
 - ▶ Ενίσχυση και επιβράβευση μαθητών (κίνητρα και επιβράβευση)
 - ▶ Εμπλοκή γονέων και κηδεμόνων
 - ▶ Προώθηση συνεργασίας σχολείου-κοινότητας
- ▶ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Αξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης

Άρθρο 5: Καθήκοντα και υποχρεώσεις μαθητών

- ▶ Ο μαθητής εκτελεί τα μαθητικά του καθήκοντα, όπως αυτά προβλέπονται από την εκπαιδευτική νομοθεσία και από τους εσωτερικούς κανονισμούς του σχολείου του.
- ▶ Ενδεικτικά αναφέρονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις:
 - ▶ 5 (3) Στολή
 - ▶ 5(4) Δικαίωμα για μη συμμετοχή σε ομαδικό εκκλησιασμό πέραν των 16 ετών κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς,
 - ▶ 5 (9) Δολίευση μαθητή (Μαθητής που συλλαμβάνεται να αντιγράφει σε γραπτές εξετάσεις).
 - ▶ 5 (10) Μαθητής που διαπράττει παράπτωμα κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου **υπόκειται σε παιδαγωγικά μέτρα** που προνοούν οι παρόντες Κανονισμοί. Αναφέρεται και σε παραπτώματα εκτός λειτουργίας του σχολείου.

Μέρος V.

Άρθρο 19 :Εσωτερικοί Κανονισμοί

- ▶ Οι εσωτερικοί κανονισμοί... δεν παραβιάζουν την ισχύουσα εκπαιδευτική νομοθεσία και συνάδουν με τις διατάξεις του περί της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Κυρωτικού) Νόμου.
- ▶ Ακολουθούν την αρχή της νομιμότητας των διαδικασιών και των παιδαγωγικών μέτρων.
- ▶ Είναι αποτέλεσμα συλλογικής εργασίας και αναθεωρούνται όταν αυτό κριθεί αναγκαίο από την Ενδοσχολική Επιτροπή Εσωτερικών Κανονισμών.

Άρθρο 22: Παιδαγωγικά μέτρα

- ▶ 22 (1)(α) Τα παιδαγωγικά μέτρα αποβλέπουν στη βελτίωση της συμπεριφοράς του μαθητή και στην ενίσχυση της προσωπικής υπευθυνότητας και της αυτοπειθαρχίας του, καθώς επίσης και στη διασφάλιση, μέσα στην εκπαιδευτική κοινότητα, της δημοκρατικής ζωής, που αποτελεί προϋπόθεση για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της σχολικής μονάδας.
- ▶ 22 (1)(β) Κατά την επιβολή οποιουδήποτε εκπαιδευτικού μέτρου από μέρους του αρμοδίου οργάνου, λαμβάνεται πάντα υπόψη το καλώς νοούμενο συμφέρον του παιδιού.

22 (2) Στο Πειθαρχικό Συμβούλιο παραπέμπονται από τον Διευθυντή περιπτώσεις σοβαρής μορφής παραβατικότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι (Κανονισμοί 20, 22 και 29)

- ▶ 1. Φοίτηση, εμφάνιση, γενική συμπεριφορά.
- ▶ 2. Κάπνισμα και χρήση οиноπνευματωδών ποτών στο σχολικό χώρο ή σε σχολικές εκδηλώσεις.
- ▶ 3. Αδικήματα κατά της περιουσίας που αφορούν σχολείο ή το προσωπικό σχολείου ή τους μαθητές ή σχολικό λεωφορείο, τα οποία έγιναν κατά τη διάρκεια εργάσιμου ή μη εργάσιμου χρόνου.
- ▶ 4. Κατοχή και μεταφορά επικίνδυνων αντικειμένων στο σχολικό χώρο ή σε σχολικές εκδηλώσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι (Κανονισμοί 20, 22 και 29)

- ▶ 5. Αδικήματα
 - ▶ (α) Υβριστική ή ρατσιστική ή προσβλητική ή σεξιστική συμπεριφορά ή/και λεκτική, συμπεριλαμβανομένης της διαδικτυακής ή ηλεκτρονικής.
 - ▶ (β) Σεξουαλική παρενόχληση.
 - ▶ (γ) Εκφοβιστική και απειλητική συμπεριφορά.
 - ▶ (δ) Σωματική ή ψυχολογική βία με ή χωρίς αντικείμενο.
 - ▶ (ε) Σωματική βία σεξουαλικής φύσεως.
- ▶ 6. Παράνομη κατοχή-χρήση-εμπορία διακίνηση ναρκωτικών φαρμάκων, ψυχοτρόπων ουσιών, εκτός αν χρησιμοποιούνται αποδεδειγμένα με ιατρική συνταγή

Μικρή Ανακεφαλαίωση για την πρόληψη και διαχείριση θεμάτων Παραβατικότητας

Συνεκτικός Συσχετισμός των :

- ▶ Κανονισμών Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης 2017,2023
- ▶ Σχετικών Θεσμοθετημένων Διαδικασιών - Πρωτοκόλλων
- ▶ Εγκυκλίων/ άλλων Οδηγιών

Πηγές Πληροφόρησης:

- ▶ Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (Υ.Σ.Ε.Α.)
- ▶ Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο
- ▶ Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας
- ▶ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΟΤΗΤΑΣ
- ▶ Δράσεις Σχολικής και Κοινωνικής Ένταξης
- ▶ https://www.moec.gov.cy/dme/programmata/scholiki_paravatikotita/index.html